

Оче, желим да се исповедим

Неколико поука о значају
исповести у животу
православних хришћана

Приредио:
Др Слободан Продић

Бијељина
2018.

С БЛАГОСЛОВОМ ЊЕГОВОГ
ПРЕОСВЕШТЕНСТВА
ГОСПОДИНА ФОТИЈА
ЕПИСКОПА ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКОГ

СИНАЈ
ИЗДАВАЧКА КУЋА ЕПАРХИЈЕ
ЗВОРНИЧКО-ТУЗЛАНСКЕ

ЕДИЦИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Уредник издања
Протојакон Бојан Чечар

Тираж:
1000

© Епархија зворничко - тузланска, Слободан Продић, 2018. Сва права задржана.
Сходно одредбама Закона о ауторским правима ову књигу у целини или деловима
није дозвољено умножавати или преносити електронским или механичким сред-
ствима, укључујући фотокопирање и снимање, нити је дозвољено похрањивати је у
меморију компјутера или је на било који начин дистрибуирати без писменог одоб-
рења носиоца права.

Умесићо ћредЂовора

За нас који себе називамо хришћанским именом не постоје страшније речи од оних што су их, из уста Спаситеља света - Господа нашег Исуса Христа, зачуле луде девојке из јеванђеоске приче: *Заисића вам кажем, не ђознајем вас.*¹

Остати непознат Христу значи и остати изван Царства Божијег, а остати изван Царства Божијег значи немати заједницу са Богом, тј. оно за чиме свако од нас треба да тежи читавог свога живота.

Света Црква, да се изразимо речима светог Игњатија Антиохијског који је у нашем верујућем народу много познатији као свети Игњатије Богоносац, пружа нам могућност да кроз причешћивање Телом и Крвљу Господа нашег, прихватамо лек бесмртности. Тај лек о коме је и сам Господ рекао: *Који једе моје ђијело и ђије моју крв има живоћи вјечни; и ја ћу га вјаскрснути у ћосљедњи дан. Јер ђијело моје истиинско је јело, а крв је моја истиинско ђиће,*² пружа нам се на свакој светој Литургији што је наши свештеници служе у светим црквама.

А како нам се приближавају дани Великог Поста, тј. дани кроз које се припремамо да сви скупа прославимо Празник над празницима - Вјаскрсење Господа нашег, оно што се очекује од сваког православног хришћанина јесте да свој живот у подвигу и врлинама још више интензивира. Једна од ствари која се нарочито

¹ Погледати: Мт. 25. 1-13.

² Јн. 6. 54-55.

очекује, а која се, не заборавимо на то, не само током Великог Поста, него и у остало време тражи од нас онда када желимо да приступимо светим Тајнама, јесте да са целокупног нашег бића скинемо бреме најразличитијих греховних мисли, речи, дела...

Али, из неког разлога, а ова невелика књига свакако није место да се дубље упуштамо у изналажење повода који су довели до тога, православни хришћанин који живи у времену садашњем, као да је некако заборавио да је и исповест пред свештеником оно што се очекује од нас у непрекидној борби са грехом и искушењима. Да су различити видови греха наша свакодневица, о томе заиста не требамо трошити речи. Знајући да ђаво као мрзитељ добра „не спава” - како то казује народна мудрост, те да константно настоји да човека што је могуће пре скрене с пута богопознања, нама је свакако од користи да се сетимо још нечега што је богоустановљено у нашој светој Цркви, а то је покајање и исповест.

У једној од својих беседа које је произнео пред верујућим народом, а чија је основна тема била исповест и њен значај у животу православних хришћана архиепископ Атанасије (Кудјук), на њему својствен и сликовит начин, рекао је и следеће: „... када је у некој соби загушљиво наравно да је потребно отворити прозоре како би у њу ушао свеж ваздух. А шта је потребно учинити када смрад греха протисне човекову душу? Тада је потребно отворити срце за Христа Спаситеља како би к нама пришла и уселила се у нас Његова благодат. А Он, Милосрдни Господ, позива нас и очекује да кроз покајање кренемо к Њему...”.³

³ Архиепископ Атанасије (световно име: Александар Григоријевич Кудјук) рођен је 18. фебруара 1927. године. После завршене богословије уписује Московску духовну академију. Монашки по-

Свакоме од нас познато је да је су покајање и исповест нужни како би смо са својих плећа скинули тешко бреме греха. Али, на жалост, ми неретко заборављамо једну исто тако важну чињеницу. Наиме, уколико се се тимо речи Господа Иисуса Христа, који је рекао: *А који саблазни једнога од ових малих који верују у мене, боље би му било да се обеси камен воденички о његов врату, и да йошоне у дубину морску. Тешко свету од саблазни; јер љубите је да дођу саблазни, али тешко човеку оном кроз која долази саблазан*,⁴ разумећемо да наш лош живот, тј. лоши поступци, лоше речи и све оно чиме у другим људима изазивамо саблазан јесу не

стриг прима 1950. године као студент друге године. Све до 1980. године, када је изабран за епископа, о. Атанасије био је или преводач у богословији или је, у заиста тешким временима за хришћане, служио као свештеник по храмовима од Минска до Алма Ате. 1984. године постављен је за Епископа пермског. На личну молбу повлачи се са места архиепископа 13. марта 2002. године, да би се убрзо након тога, тј. 1. маја 2002. године, упокојио у Господу. Осим кроз проповеди, архиепископ Атанасије утврђивао је верујући руски народ и својим писаним радовима. Најчешће је радове објављивао у црквеним часописима попут „Журнала Московске патријаршије“ или „Црквеном веснику“ који је излазио у Варшави. Од 1990. године светлост дана угледале су и неке његове књиге, као на пример: „Поуке о светој Литургији“ (Перм, 1990.), „Поуке о хришћанском животу и нашем јединству у светлу учења Господа нашег Иисуса Христа“ (Перм, 1991.), „Питања о вери и животу“ (Перм, 1994.) итд. За тему о којој ми говоримо у овом нашем делу, интересантна је његова књига под насловом „Поуке у дане Великог поста“ која је објављена 1995. године објављена у Москви. Искрено се надамо да ће она бити преведена и објављена на српском језику, наравно уз неке најосновније напомене о епископу Атанасију, само једном у низу нама Србима недовољно познатих епископа Руске Православне Цркве који су Богу и верујућим људима служили у заиста тешким временима богоборства. Подробније о њему: *Афанасий (Кудюк)* - <http://www.pravenc.ru>

⁴ Мт. 18. 6-7.

само на штету нама самима, него су својеврсна искушења другим људима. Имајући ово у виду, а желећи да заиста живимо животом који је достојан хришћанској имена, ми подједнако требамо престати са чињењем зла себи и другима, али исто тако, нужно је да се кроз исповест пред свештеником искрено покајемо за оно што смо учинили, помислили, рекли, а то нам није било на корист него на погибель.

Да је исповест пут ка нашем припремању за достојно примање Тела и Крви Господа нашег Исуса Христа то нам је свима, мање или више, познато. Ипак, како би наш верујући народ подсетили на значај коју исповест има у њиховим животима, у наставку обограда изнећемо неке, по нашем скромном мишљењу, битне детаље који нам свима могу бити од користи.

Како је усстановљена тајна Покјања?

Исповест, која је суштински део тајне Покјања, била је позната хришћанима још у првим данима постојања Цркве. О томе нам сведоче и речи записане у *Делима апостолским*, где се каже: „Многи који повераваше, долазили су исповедајући и откривајући дела своја”.⁵ И заиста, у раној Цркви, постојала је пракса исповести која се, што је нарочито интересантно, обављала на два начина. Наиме, постојало је *тајно* и *јавно* исповедање грехова. Први вид исповести близак је данашњем, док је јавно исповедање покјања било карак-

⁵ Дела ап. 19. 18.

теристично за хришћане који су својим гресима стварали саблазан у Цркви.

У првим вековима хришћанства, покојници су били подељени у четири категорије.

Првој међу њима припадали су *они који љлачу*. Они нису смели да улазе у цркву и у сузама су молили од верујућих хришћана да се у својим молитвама помоле и за њих.

У другој групи били су *они који слушају*. Они су имали право да стоје у предворју (припрати) храма. Такође су имали право да слушају речи Светог Писма и поуке свештенослужитеља, а онда би, заједно са катићуменима (онима који се припремају да приме свето Крштење), прилазили епископу или свештенику ради молитве и благослова, и потом одлазили из храма.

Трећа група покојника били су *они који припадају*. Они су имали право да буду у припрати храма и да заједно са верујућим хришћанима учествују у молитвама за оне који се кају. Молитве су узносили искрено и неретко на коленима. По окончању молитви они би, клечећи, добијали благослов од епископа или свештеника и удаљавали се из храма.

У последњој, четвртој групи покојника, налазили су се *они који сиђе*. Карактеристично за њих је да су, заједно са верницима, остајали до краја свете Литургије, али нису имали право да приступају светом Причешћу.

Када говоримо о пракси ране Цркве важно је напоменути да се она (света Црква), током трајања *зајрећења (ешифимије)* које, између осталог, јесте и време човековог непричешћивања светим Тајнама Христовим, постојано молила за све њене чланове који су из неког разлога потпуно оправдано били удаљени на одређено време од светог Причешћа. Ове молитве произ-